

Teser om antroposofisk socialterapi

Följande principer formulerades 2017 av rådets "Social Therapy Work Group". Och finns i den nya versionen utvecklad för 2024. De är avsedda att fungera som en inspiration och en resurs för alla som kommer in på området antroposofisk socialterapi. De gör inte anspråk på att vara fullständiga och kommer att vidareutvecklas i framtiden. Kritisk feedback, tillägg och förslag välkomnas varmt (info@inclusivesocial.org).

1. Antroposofisk socialterapi (*nedan kallad "socialterapi"*) handlar om att erbjuda stöd till vuxna som har ett särskilt behov av intellektuell, psykiskt och/eller fysiskt *stöd*. Det är här din hjälp kommer in i bilden.
2. En viktig grund för socialterapi är Rudolf *Steiners* antroposofi, vars etik har kristna humanitära rötter. Detta innebär framför allt följande:
 - a. Socialterapi strävar efter en djupare förståelse av människan. Utgångspunkten är den antroposofiska, holistiska synen på människan med dess tre nivåer av kropp, själ och ande.
 - b. Den utgår från det andligas verklighet och införlivar den i sitt arbete. Den förstår varje människa som en person med en sund, oförstörbar andlig kärna vars värdighet är okränkbar. Socialterapi är religiöst obunden.
 - c. Socialterapi bygger på varje människas förmåga att bidra till samhället. Ingen är enbart i behov av hjälp, ingen är enbart hjälpare. Människor påverkar, utmanar och berikar varandra ömsesidigt hela tiden.
 - d. Socialterapi växte fram ur den antroposofiska rörelsen och är på många sätt sammankopplad med den.
3. Socialterapi riktar sig till de universella mänskliga behoven av *relationer och social inkludering* å ena sidan, och personlig *autonomi* å den andra.
4. Utan att trivialisera allvaret och svårighetsgraden av funktionsnedsättningar fokuserar socialterapi på *styrkorna och resurserna* hos en person i behov av stöd.
5. En vuxen i behov av stöd förstås inte som en person som ska stödjäs och vårdas pedagogiskt under hela livet. Snarare kan man i allmänhet anta att varje individ är *vuxen*, det vill säga strävar efter att leva sitt eget liv på eget ansvar och med stöd har förmåga att göra det.
 - a. I detta avseende måste den vuxna människan erkännas *som den är* utöver sitt stödbehov.
 - b. Att vara vuxen ska inte förstås som ett tillstånd som uppnåtts en gång för alla, utan som en *utvecklingsprocess*. Detta gäller alla människor. Vi *är* inte vuxna, utan tillbringar hela livet med att utvecklas. Att uppnå en tillfredsställande biografi framstår som ett mål i detta avseende. Vad som utgör en tillfredsställande biografi är en fråga om varje persons subjektiva upplevelse.

- c. I barndomen styrs denna utvecklingsprocess utifrån andra genom uppfostran, socialisering och utbildning. I vuxen ålder är den i första hand självstyrd som en process för livslångt lärande och utveckling. I socialterapi handlar det därför om att erbjuda möjligheter till bildning snarare än pedagogiska åtgärder.
6. Viktigt för socialterapi är attityden *hos den stödjande personen*, som bör kännetecknas av intresse, uppskattning, acceptans, engagemang och uppriktighet. På samma sätt kommer den stödjande personen inte att kunna begränsa sig till en professionell roll, utan kommer alltid att utmanas som en holistisk person. I professionellt handlande *spelar professionalism, erfarenhet och intuition* in i lika hög grad.
7. Det situationsanpassade *mötet* mellan stödjare och person som får stöd är av stor betydelse. I idealfallet är det ett jämbördigt möte som bygger på respekt och ömsesidig uppskattning.
8. Det stöd som en socialterapeutisk organisation försöker ge består först och främst i att erbjuda en *hjälpfull, meningsfull social miljö*, och därefter individuella åtgärder för dem den är till för.
- a. Den här miljön ska vara medvetet utformad för både utveckling och stöd.
- b. Viktiga områden i en sådan miljö är *bostäder, arbete, kultur och utbildning*.
- c. Det behövs en *mängd olika* metoder, tillvägagångssätt och alternativ för boende, arbete, utbildning och kulturliv för att göra rättvisa åt mångfalden av individer. I enlighet med detta bör det finnas en genuin valfrihet att välja om man accepterar eller avvisar olika alternativ i varje situation.
- d. En sådan social miljö har sitt ursprung i att möjliggöra en *inkluderande socialterapeutisk gemenskap*, där människor med och utan stödbehov formas tillsammans. Idag finns det en mängd olika alternativ att erbjuda.
9. En viktig uppgift är att förstå delaktighet och involvering i det offentliga livet med social integration som mål.
10. Valet av *metoder* som socialterapi använder sig av är i grunden obegränsat, så länge den värnar om den mänskliga värdigheten.
11. Socialterapi ser, i de som stöder och i de som får stöd, personligheter som möter varandra på ett holistiskt sätt. Det innebär att förståelsen av uppgiften går utöver förenklade beskrivningar.
12. Som den ser sig själv är den socialterapeutiska gemenskapen ett *socialt rum eller en gemenskap* som utvecklas, ansvarar för och formas gemensamt av alla som deltar.
13. Socialterapi är *öppen för utveckling*. Den utvecklas i samklang med samhällsutvecklingen, professionell expertis och den aktuella vetenskapliga diskursen.

Arbetsgruppen för socialterapi, reviderad version, mars 2024

Freia Adam/DE, Paulamaria Blaxland-de Lange/UK, Sara Colonna/IT, Zsuzsa Filipov-Soó/RU, Juliane Gravenhorst/DE, Evert Hoefman/NL, Andrea Kron-Petrovic/DE, Achim Leibing/AT, Irina Paparo/BG, Udo Pfeil/CH, Martin Schwarz/UK, Sebastian Schöning/DE, Sara Siegers/SE, Sonja Zausch/CH